

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára :				A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez ; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.	
Egy negyedévre	2 kor.	Egészévre		Hirdetések, valamint nyílttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.	
Fél évre	4 .	Egyes szám ára			
		8 kor.			
		20 fil.			

Idibus Martiis.

Közel kétezer éve, hogy e napon a nagy Caesar vérével öntözé Brutus a forumot. Roma térein eget verő vívással élteté a polgárság a szabadságot

Még csepegett a törőről a párologó vér s a császári zsarnokság már is diadalát ülte a szabad polgárok jogai felett.

A mi márcziusunk Idusán, a fiatalság lelkesedése által lánggra lobbantott hazaszeretet tüze olvasztotta le három száz éves rabbilincseinket. Nem vártak, hogy azt a rozsdá rágja le kezeinkről.

Az ország összes téerein, hegyein és völgyein fölhangzott a nagy francia forradalom jelszava: Szabadság, egyenlőség, testvériség. Testvérnek tekintettünk mindenkit, ki e haza határai közt él, s egyenlően mindenki részére törekedtünk kivívni a szabadságot.

A nagy fénytől, a szabadság fényétől sokak szeme elhamályosult, a hatalom megrettent s hogy magát megmenthesse perzselő napnak hirdette a szabadságot, mely kifogja égetni vetéseinket s hogy ily hőséget termékennyé lehessen tenni, özőnére a vérnek volt szükséges.

A hatalom összes ereje, a felbujtatott nemzetiségek állatias kegyetlenkedései csekélynek bizonyultak a magyar nemzet oroszláni bátorságával szemben.

Mignem észak kolozsusa zuhant reánk, mélyen eltemetve mindent, még a reménységet is. De a nagy rémület és pusztulás között is megmaradt a szívekben egy kis csirája a szabadság-

nak védve a hazaszeretet erős burokjával, melyet nagy lantosaink Vörösmarty, Tompa és Arany a régi dicsőségről zengvén, öntözgettek, ébresztettek.

A nagy száműzött nem szűnt meg jogaink elévülhetetlenségét orbi et urbi hangoztatni. Ime a szabadság, melyet a hazaszeretet táplált, költőink öntöztek s nagy állam férfjaink rokonszenvéssé tettek a népek közfelfogásában, újra életre kelt. Hogy miként használtuk fel harminczöt éven át, arról utódaink fognak pártatlan véleményt mondani. Valahányszor márczius 15-nek forduló napja van, a magyar nemzet fokozódó lelkesedéssel ünnepli meg e napot; az előző év mulasztásai és hibáin okulva fogadást tesz a jövő nagy alkotásaira. A szabadság védszárnyai alatt mindnyájunknak egyenlővé kell lennünk a haza szeretetében s az érte való fáradhatatlan munkálkodásban: ez teszi valódi testvérekké a haza minden egyes polgárát.

Éljen a: Szabadság, Egyenlőség és Testvériség!

Küzdelem a létért.

Van e még széles e hazában egy talpalatnyi föld, melyen ember él a honnan ne hallanók e kinos szavakat „segítetek rajtunk mert elpusztultunk.” Oda fölnt a fővárosban, ide lent a vármegyék székhelyein azon gondolkoznak lelkesebb honatyáink és egyre azon török az eszöket hogyan is lehetne, hogyan kellene a nép nyomorán segíteni s ha már egyszer segítettünk, hogyan kellene annak a nyomornak a csiráját örökre megfojtani.

Most a midőn százával jutnak koldus botra az emberek vagy legalább is a tönk szélén állanak, milyen jól esnék egy eszme, mely visszaadná legalább a reményt és megmutatná az utját a kenyér keresésnek. Szomorú világot élünk!

A Zsilybe, a hol alig egy pár évvel előbb százakra menő ember kereste kenyerét és senki sem volt kénytelen máról a holnapra gondolni, csak úgy tódulnak az alföldről, erdélyből az emberek. Bizonyára helytelen információk alapján kerülnek hozzánk e szegény munkások. Tudva lévő dolog, hogy a piski-petrozsényi vonal bővítési munkáinál ha még egyszer annyi munkás jelentkezett volna is, feltétlenül kapott munkát. A munkások legnagyobb része a magyar alföldről Bihar és Csongrád vármegyékből került ki. A nagyobb szabású munkák befejezte után természetesen nem volt szükség annyi munka erőre, egy részét az embereknek elbocsátották. A haza került magyarok aztán szélébe, hosszába mesélték milyen jó dolog volt a Zsilyben, milyen jól is ment itt a sorsuk. Arra nem gondolnak, hogy ez rendkívüli munkát volt, a milyen egyhamar aligha fog előfordulni.

Ma örülünk, ha régiebb és állandó munkásainkat elláthatjuk munkával. Mindenesetre nagy jótétemény, ha fölvilágosítják e szegény embereket, legalább megkímélik az ide és vissza utazás költségeit. Reméljük azonban a legjobbat. A kormány már is gondoskodott a munkanélküliek egy részéről azért, hogy olyan munkálatokat, a melyek pedig még várhattak volna, engedélyezett és e révén több vállalkozó nem bocsátotta el sőt szaporította munkás létszámát. Ávármegyék is azon vannak minél több munkát engedélyezzenek alá-

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Tépelődés.

Irla: Dorenghy István

Egyedül, mint árca, elátkozott lélek
Bujdosom az éjben. — Járom a vidéket.
Keresem a magányt; az erdőt a völgyet
A hol nem talállok embert, élő lelket.
Siri csendet a hol senki nincs már ébren,
Csak a halálmadár huhukol kevélyen.

Kietlen a magány, mégis oda vágyom
A hol az én lelkem hű képmását látom,
De még ott is üldöz csacska madáréneke,
Ugy érzem, hogy ők is sorosmról mesélnek.
Dalba szöve, mintha azt mondanák nékem:
Két szép csillaggal van kevesebb az égen.

Hazug a nótátok, éneklő madárka!
Az a két szép csillag régi utját járja.
Most is fenn ragyog az, mint ezelőtt régen,
Csak tova szállott a kéklő messzeségen.
Hiszen bolygó csillag — s az a sorsa néki,
Hogy pályafutását öntudatlan végzi.

Ha tudnám az utját, követője lennék;
Tündöklő fényében újra elmerülnék.
Talán a szívembe új tavasz ébredne
S lelkem bús virága örömről lenne.
Megtelne hajlékom örömmel, vígsággal
S nem lennék iriggyed csapongó madárral.

Oh, de ez csak álom! Dőre képzeletnek
Csalfa röptü szárnyán szállott fel a lelkem.
S a merre csak nézek a sivár valóság
Gonosz kísértéként hahotáz körültem.
Futnék tán előre de utamat állja
Csalfa lidércfénynek csalogató lángja.

Igy telnek az éjek — hosszú kinos órák,
Mig a boldogabbak álmaikat alusszák.
Engem rég kerül már a jóltevő álom.
Gonosz szörny a dajkám: az én zord magányom!
Itt ott vigasztal csak lombok susogása,
Vagy a szeretkező vadgalamb bugása.

Az ő boldogságuk viszhangja kél bennem,
Hisz egykor én is ily vigan enyelegetem.
Édes csók zárta le szunnyadó szempillám',
S százszor édesebb még az ébresztő óráim,
Tündérálmot lehelt lelkembe az ajka,
Ringó bölcsöm volt a lilium két karja.

A szemérmes hajnal pajzánkodott velünk,
Meglopta a csókunk, — leste ölelésünk.
A mi együttlétünk oh, mi csodás szép volt!
Velünk mosolygott a felhőtelen égből.
S az alkonyi szellő, ha szerét tehette,
Boldogságunk hírét messze-messze vitte.

Szerelmük nagy híre feljutott az égig,
A hol a halandók útjait kimérik,
Stalán megsokalták, hogy itt lenn a földön
Annyi szerelemben két szív egyesüljön —

Leszaladt az égről a mi értem fénylött
S valami kitépte keblemből a szívét.

Ha most véletlenül a nagy sötétségen
Egy hulló csillag fut keresztül az égen
Sejtem, hogy odafenn ismét megsokalták
Egy halandó ember földi boldogságát.
Látom, hogy mindenkit ostromoz a végzet —
— Maga a megváltó, a keresztfán vérzett.

Czigány Panna.

Most önök azt hiszik, ugyebár kedves olvasóink, hogy arról a bizonyos cigány Pannáról fogok mesélni, akinek, «kő a szíve, jég az ajka» stb. Pedig dehogy! sőt ellenkezőleg az én Pannámnak tűz a szíve, tűz az ajka. No de előlről kezdem: onnan mikor már Panna egy nagyobb vidéki városnak volt boldog lakója; mint fiatal asszony. S az ura, Zsiga, ott volt szegény a bandában, primás; elegáns legény; szép fiú és a mi fő művész-lelek. Ő a lelkét is belé önté abba a száraz fába. — Oh! hogy tudott hegedűje sirni, zokogni, vagy a lelket boldogságban ringatni.

És a Zsiga hegedűje csak boldogságról tudott most beszélni; most boldog volt tulajdonossa, boldog . . . nagyon boldog férj.

Ssép is volt az ő felesége nagyon. Hogy is mondjam csak arról az asszonyról? Kevés az, ha azt állítom, hogy bü-bajos keleti szépség volt. Az Isten-adta karesu, magas termet és rőt barna arc, nem szorult semmi mesterséges szépítésre; mert ő ritka szépség volt

rendelt hivatalaiknak. Munkásaink jólétével szoros összefüggésben van iparosaink és kereskedőink jóléte. Miután a munkás osztály szenved, szenvednek iparosaink, kereskedőink is. A munkaadó hivatalok, vállalkozók naponként tucat száma kapnak leveleket, melyekben jóra való ácsok, asztalosok, lakatosok stb. kérnek munkát és mondhatni potom árért ajánlják fel szolgáltatásokat. Ezen a szegény iparosokon leginkább vállalkozóink vannak hivatalba segíteni, egyedül csak ők szolgálhatnak nekik gyámolul. Míg meg nem változik a nyomasztó helyzet, juttassanak jóra való iparosainknak annyi munkát, a melyből az megél és családját eltarthatja. Ma ugyanis éppen olyan jó munkát éppen olyan olcsó áron kap vállalkozónk a kis iparosoktól, mint a nagy iparosoktól, a honnan eddig azt beszerezték.

Ha tehát módjában van valakinek többeken segíteni miért ne tegye azt? Megérzik a munkás osztály szenvedését kereskedőink is. A mindennapi élet szükségleteit ő náluk szerzik be és úgy szolván megérzik ha egyszer vagy máskor egyik munkás kimarad.

Mit szóljanak ma a midőn mindenki a minimumra szorította le kiadásait? Jóra való kereskedőinken egy város, egy község lakói közösen vannak hivatalba segíteni és pedig azáltal, hogy nagyobb szükségleteiket, melyeket eddig nagyobb forgalmu üzletekből szerezték be, ide haza kis kereskedőinktől szerzik be. Nemcsak azt fogjuk elérni ezzel, hogy segítettünk ember barátainkon de, sőt megerősítjük a hitet, hogy ha iparkodnak jó minőségű árut szolgáltatni a jövőben is ott szerezzük be kíváncsok czikkeinket.

Ha ilyen formán a jobb idő eljöveteleig vállvetve küzdünk a létért megakadályozzuk a tönkre jutást és ezzel egyidejűleg a koldulást.

Hiszszük és reméljük, hogy nemsokára megváltozik sorsunk és újra bekövetkezik a vidámabb, boldogabb élet.

Figyelemmel kísérjük a felsőbb hatóságok intézkedéseit és várva várjuk a kedvező eredményeket. — Azok a szédelgők, a kik jól tudják milyenek viszonyaink és mégis hozzánk küldik tömegestől az embereket, megérdemlik, hogy elvegyék méltó büntetésüket.

Az bizonyos, hogy a Zsilyben rövid idő múltán újra beáll a mozgalmas élet és újra kezdődik

a nagyobb mérvű munkálkodás — pillanatnyi pangás az egész, mely ha megszűnik, annál nagyobb erővel veszi kezdetét a lázas tevékenység. Boru után derű következik, addig is türelemmel várjunk és reméljünk.

— Y. —

KÜLÖNFÉLÉK.

— A képviselőtestület február 17-iki közgyűlésén megválasztott bizottságok névsora mulhethi számunkból helyszűke miatt kimaradván most közöljük.

1.) Számvizsgáló és gazdasági bizottság, egy évre választva: Kantner János, Schreiner József, Piek Samu, Ullman Lipót és Pelger Mihály. Elnök: Kantner János, jegyző: Schreiner József.

2.) Egészségügyi bizottság, három évre választva: Kantner János, Piek Samu, Ullman Lipót, Polgár Lajos, Grausam Károly. Hivatalból tagjai: Dr. Schulek Jenő, Dr. Weisz József, Dr. Bottenstein Samu, Fischer Lipót, Pap Sándor, Gróf Toldalagi Samu, Rádik István, Pelger Mihály, Kósa Mihály, Stanca Avram, Leitner József, Vigh Nándor, Fekete József, Rédl Frigyes, Bocza János, Dombora László, Héjas József. Elnök: Gróf Toldalagi Samu, jegyző: Vigh Nándor.

3.) Gimnasiunai bizottság, három évre választva: Andreics János, Dr. Rosenberg Ignác, Dr. Schulek Jenő, Polgár Lajos, Henrik Viktor, Kantner János, Schreiner József, Rotter Antal, Rádik István, Kósa Mihály, Pelger Mihály, Marek Mór, Héjas József, Piek Samu, Stanca Avram. Hivatalból tagjai: Priváry Géza, Striegl József, Dombora László, Nagy Miklós. A róm. kath. hitközség részéről Gróf. Toldalagi Samu. Livazény község megbízottja: Bocsa Mihály. Az izraelita hitközség részéről Váradi Vilmos. Elnök: Andreics János, alelnök: Nagy Miklós, gondnok: Henrik Viktor, pénztárnok: Schreiner József.

4.) Építkezési bizottság, három évre választva: Andreics János, Kantner János, Polgár Lajos és Ullman Lipót. Hivatalból tagjai: Nagy Miklós, Dombora László, Henrik Viktor, Dr. Weisz József, Héjas József. Elnök: Nagy Miklós, jegyző: Dombora László.

5.) Községi választókat összeíró bizottság, három évre választva, az I-ső kerületben: Henrik Viktor, Kósa Mihály, Dr. Bottenstein Samu. Elnök: Kósa Mihály, jegyző: Varjassy István. II-ik kerületben: Schreiner József, Pelger Mihály, Grausam Károly. Elnök: Pelger Mihály, jegyző: Héjas József.

6.) A községi képviselők választását igazoló választmány tagjai: Andreics János és Kantner János. Elnök a főszolgabíró.

7.) Tanügyi és iparostanoneziskolai bizottság, három évre választva: Kantner János, Piek Samu, Ull-

man Lipót, Klein Henrik, Figuli Antal, Kreffly Mátyás, Schreiner József, Henrik Viktor, Héjas József és Váradi Vilmos. Hivatalból tagjai: Nagy Miklós és Dombora László. Elnök: Dombora László, jegyző: Vigh Nándor.

Az alakulás f. hó 4-én történt

— Magyar határszélünkön, — ezen az exponált határszéli végponton a hol ennek a világrésznek csaknem összes nemzetisége képviselve van, hogy azok az egyházak, melyekben az Isten tiszteletére tartott szertartások édes hazánk nyelvén folynak a magyarosodást mennyire terjesztik és erősítik, fényesen tanuskodik a márczius 9-iki református közgyűlés. Elnöklő lelkészük Kósa Mihály, a ki ennek az egyháznak megalapítója és eleitől kezdve papja, az egyház ügyeit minden irányban felőlelő jelentésében a tőle megszokott lelkesítő beszédben mutatott rá, hogy ez a magyar Sion úgy valláserkölesi, mint anyagi tekintetben örvendetesen halad előre. Elhatározták, hogy templomunk tornyát pléhvel fogják befedni; beszereznek egy új harangot s a most meglévő kisebbiket átadják aninoszai testvéreiknek. Egyházi törvényeik értelmében a presbyteriumot megújították s egy meghalt presbyter helyett újat választottak. Megválasztották továbbá főgondnoknak Ungvári György máv. mérnököt kezelő gondnoknak pedig Nagy Ferencz gépészt. Ennek az egyháznak egy tizeddel ezelőtt alig volt két száz híve, — templomuk az isteni tiszteletek alatt nem egyszer kongott az ürességtől, ma már 950-en vannak és telt ház előtt beszél mindig a pap. Bármennyire is szereti is a tiszteletes ur minden alkalommal hangoztatni, hogy a mit tett kötelességből tette ennél a rohamos fejlődésnél az oroszán rész a munkából az övé. Fel is használnak hívei minden alkalmat, hogy szeretetüknek és tiszteletüknek kifejezést adjanak. A mostani közgyűlésen is nagy lelkesedéssel mondtak papjuknak köszönetet az ódaadó kötelességteljesítésért. Örömmel üdvözljük ez alkalomból is a derék lelkiatyát.

— A petrozsényi és járási ipartestület f. hó 25-én d. u. 2 órakor, vagy ha a tagok elegendő számban meg nem jelenének f. évi április 6-án tartja meg rendes évi közgyűlését, mire a tagok külön meghívóval is meghívhatnak; ugyanezen a napokon tartja meg délután 5 órakor a Petrozsényi Polgári Olvasókör is évi rendes közgyűlését.

— Rémhír. A mult esték egyikén a színházban egy 9 óra tájban vészjelentő susogások zavarták meg egy pár percze a közönséget: „Tűz van Csimpán ég a telep” szavak töltötték be villámjárászként a termet.

— Rémhír volt. — A tűzoltóság parancsnoka nyomban elcsietett Neumann fűrészraktári hivatalnokkal a telefonon útján nyert biteles értesülés alapján egy negyedóra múlva meglehetett nyugtatni a közönséget, hogy itt nem tűzvészről van szó s nem is nagy tűzről a milyent a petrozsényiek a sötét éj leple alatt a

ugy is; természetes göndör, holló fekete fűrtök öveztek a görög-mithológia istennőire emlékeztető arcát, elveszett annak a szíve, a ki egyszer azokba a bűvös ragyogásu fekete szemekbe nézett.

S bizony elveszett annak a fiatal daliás katonatisztnek a szíve is, aki egy szép napon, a Zsiga szülővárosába érkezett, holmi felülvizsgálati szemlére, s meglátta a szép cigány asszonyt. Persze a szívének keresésére indult, s nem nyugodott addig, míg elnem hódította Zsiga primás hitvesét. Zsiga primás akkor értesült erről, mikor a felesége a vonaton utazott már a tiszt ur után.

Epen egy keringőbe forgott; egy vad szédítő keringőbe; mikor értésére adták, hogy felesége megszökött.

Egy parányi hír, egy röpke gondolat, megbénított egy zseniális embert; gondolatai megévedtek s elméje örökre elborult.

Nem beszélt már boldogságról hegedűje; sem a lelket nem indította meg; mert tulajdonosának teljesen kihalt értelem-világa; s ott maradt, a hol azon élő-eltemetettek, kik bár mozognak, hangot nem értenek.

Csendes örült, nem bánt senkit, örökösen a városban bolyongva, mindenki előtt le kapja kalapját, s mosolyogva hajlong, kérve egy-egy krajezárt.

Es, hogy a sors szeszélye összehozta a megtévedt asszonyt, a megtévedt katonatisztet, ez mindnyájuknak romlását okozta.

A tiszt ur mesés fényűzéssel vette körül a szép asszonyt, és ő a keleti nép könnyedségével találta magát új sorsába. Remek öltözekei még jobban kiemelték szépségét. Nagyon szerette a csillogást-ragyogást, annyi

aranyat magára rakott; úgy nézett ki mint Spanyol ország hajdankori mór fejedelmnei.

S a tiszt ur bőkezűsége folytán úgy is élt mint egy fejedelmni; fényes fogaton járt; szolgál sereg vette körül, pazarul költezett; külömben is meg volt benne az a jellemvonás, ami Faraó ivadekainak általános ismertető jele; a holnapról soha sem gondolkodott. Olvasatlanul szórta a pénzt.

S ehhez a tiszt ur is nagyon értett. Tiszti fizetése magának is kevés volt, s midőn apjától örökölt vagyona s elfogyott, rengeteg adósságba keveredett. Hitelezői egyre zaklatták, utoljára oda jutott, hogy le kellett mondania tiszti rangjáról, de a szép asszonyról nem tudott lemondani; még mindig rabja volt.

Hanem midőn a szép asszonynak is le kellett mondania a fényűzésről, ő nem vette olyan könnyen a dolgot; örökös perpatvar ütötte föl tanyáját náluk. Egymásnak tettek szemrehányást, egymást okolták sorsukért és veszekedtek az örökkévalóságig; de az nem jutott eszükbe, hogy megérdemelték sorsukat.

A szép asszony magaviselete végtelenül elkeserítette a tiszt urat. Ez a hála, amiért tönkre tette miatta az egész carrierjét! utoljára az alkoholba ölte a bánatát.

Es a szépséges Panna, midőn már látta évek múltával, hogy immár végig futott élet útjának azon a részen, amely virágokkal volt borítva, ezután a tövisek következnek: elkezdett vágyódni vissza. . . . vissza az elhagyott férjhez, . . . ahhoz a ki őt soha egy tekintettel sem bántotta volna meg: a ki kileste minden gondolatát.

S gondolatait tett követte. Vissza indult ahhoz, kiről évek óta hirt sem hallott, bizott benne, hogy

megfog neki bocsájtani, hiszen imádta őt s ismerte jó szívét.

Haza érkezve, szinte félve keresé fel, volt boldog othonát. Elhagyott volt az; kiköltözött abból ő vele a boldogság, s kiköltözött Zsiga is; kérésére elvezették hozzá.

Mehetett ő már ahhoz, nem ismert reá, de ő is alig ismerte fel az elhagyott koldusban az egykori életvidor, szép fiatal embert. Megöregedett, összeesett, elhagyott, kopott ruha lógott rajta; szánalom volt nézni összeesett arcát.

S ő nézte hosszasan az elhagyott embert. Milyen lelki kint szenvedett ez, míg ennyire jutott! s ennek ő az oka. Kábult fövel hallgatta, amint beszélté apóloja, hogy egykor, nem is régen, híres zenész volt ez; csupa tűz, csupa érzés, hanem egyszer elhagyta a felesége, akit ő kimondhatatlanul szeretett, s abban a pillanatban Zsigát is elhagyta gondolkozási képessége; nem tudta többé kezébe sem fogni azt a hegedűt, a melyből olyan bűvös hangokat tudott elővarázsolni.

S a szépséges Panna lelkében, felébredt a lelkiismeret. Fájdalmas hang tört elő az ajakán — Zsiga! — És Zsiga fölveté bágyadt, kifejezéselen szeméit (mennyi tűz ragyogott azokban egykor!) s meglátva az asszonyt, oda tartá eléje kalapját, kérve tőlle egy krajezárt.

Elborult a bűnös asszony szeméi előtt a világ. Megfordult, s ment mint az üldözött vad, czélátalanul maga sem tudta hová? Éppen kikelet volt, mint mikor az urát elhagyta, kezdett zöldbe borulni erdő, mező, madár csicseregéstől volt hangos a határ, csak ő haladt szótlanul, elgondolkozva. Hová menjen? Haza? neki nincs hazája. Mint kőbor cigány leányt, vette feleségül

megvilágított égboltozatról következtettek, hanem arról, hogy Dregán nevű petrillai lakosnak a esárdáján felüli dombon lévő fabódéja leégett. Ne higgyük el nagyon magunkat, legyünk résen. Tegyük meg minden óvintézkedést a pusztító vereskakas ellen.

— **Megtévedt iparossegéd.** Hajduk Ilyés fiatal asztalos legény a múlt éjjelek egyikén betört Klein Fáni petrozsényi lakos szatocs üzletébe s onnan 20 csomag 14 filléres dobányt, 10 drb. kurtaszivart és mintegy 16 korona készpénzt zsebre rakva ellillant. Petrozsényi nagyközség éjjeli őreinek éber figyelmét azonban nem kerülhette ki; neszét vették s feljelentésükre a csendőrség beszállította a jól megérdemelt helyre, a hol szégyenletes léttéért meg fogja kapni a méltó jutalmat.

— **Alkohol mérgezés** következtében mult ki hirtelen az élők sorából Kribernik János karinthiai illetőségű 50 éves napszámos Vulkánban a Löwi féle koresma előtt. Tudunkkal vármegyének azon rendelete, hogy italmérési helyiségekbe 15 éven aluli gyermekek nem bocsátandók be, főleg pedig részegségig és részegeknek italt adni szigorúan tiltva van, nemcsak arra való, hogy a falra kifüggesztessék, hanem arra is, hogy a koresmárosok szigorúan kövessék s be nem tartás esetén az előírt bírságot reájok még szigorúabban kiszabják.

— **Készül Petrozsényben az új sodronypálya átlomás.** A Pollacek és társa országhírű főrésztelep tulajdonosok a deszka és faáruban a legmesszebb menő kíváncsikat is kielégítő czég 31 kilométeres sodronypályájának rakódóállomása mint hatalmas alkotmány kiemelkedve igéri a faipar szép jövőjét. Ez a sodronypálya arról neves, hogy 6 kilométernyire Petrozsénytől a csimpai fűrészelő gyárból minden munkaerő segítségével nélkül mindjárt a fűrészből mint órakódó veszi magára a kész anyagot és szállítja a petrozsényi állomásra.

— **Felhívás a vidéki írókhoz.** Mind erősebben hangzik azon óhaj, hogy decentralizálni kell a magyar irodalmat. Új színt, új hangot új tehetségeket kell belevinni, vidéki irodalmi központokat kell teremteni, melyek egy egészséges és új irodalmi irányzat szolgálatába álljanak. A tehetség, az erő megvan a vidéken, de eddig nem volt tér az érvényesülésre s a vidéki irodalom önállóságát sürgető szívat eredménytelenül hangzott el. Végre most Kassán, a mely városnak tradíciói vannak, mert hiszen Kazinczy idejében ott keletkezett amaz irodalmi mozgalom, mely kezdete volt nemzeti irodalmunk ujjaébredésének, megalakult egy nagyszabású irodalmi vállalat a vidéki irodalom önállósítása érdekében. „Videki Irodalom” a vállalat czíme és czélja egy gyűjteményben bemutatni a vidéki költők műveit. A szerkesztőbizottság arra fog törekedni, hogy irodalmi nyílván álló értékes anthológiát adjon, amely kimeses-háza legyen a vidéki költészetnek. Felhívjuk tehát mindazon költőket, akik a gyűjteményben szerepelni ohajtának és nem szabad abból hiányoznia egy tehetségnek sem, — hogy műveiket, esetleg megjelent köteteket, melyből válogathassunk — március hó folyamán a „Videki Irodalom” szerkesztő-bizottságnak Kassán (Fő-utca 62.) beküldeni szíveskedjenek. A gyűjtemény 10 kötetre van tervezve, az első kötet 5–6 ivnyi terjedelemben, csinos kiállításban április hó közepén jelenik meg; a többi kötet havonként.

SZINÉSZET.

Miként eddig is csak az őszinte elismerés hangján nyilatkozhattunk a körünkben időző, derék társulat működéséről, ezuttal is a fokozódó elismerésünkről és megelégedésünkről számolunk be. Eme kis társulat, melynek minden egyes tagja úgyszólván minden előadásban részt vett s tiszta lelkiismerettel mondhatjuk,

Zsiga primás, otthont adott neki, s ő azt könnyelműen eladta magától: és sápadt arcára mély bánat ült, mintha a haszonlatlanul el fecsérelt ifjuságát sajnálna, csak azok a nagy fekete szemek ragyogtak még a régi fényvel.

Már a nap is lenyugodott. Ő még mindig céltalanul járt-kelt; végre azt látta, hogy előtte hömpölygött egy hatalmas folyó, sokáig bolyongott a fűz és a nyárfákkal szegélyezett partján, ádáz küzdelem tépte szívét, nem tudott gondolkodni, csak egy vágya volt lemenni oda a habok közé.

S meglátott a parthoz lánczolva egy csónakot belé ült ellökte a parttól és reá bízta a habokra.

A víz sodorta magával a kicsi járművet a benne ülő szép asszonnyal, míg örvénybe jutva eltűntek. Azután csend lett köröskörül minden. Eltakarta a földet sötét leplel a éjszaka.

Csernus Gizella,

nem lankadó szorgalommal, hanem nemes hivatásának büszke tudatában a lehető legjobb igyekezettel, eddigi szeretetünket csak növelték.

Mielőtt az újabb előadott darabokról említést tennénk, kötelességünknek tartjuk megégyeszer szóba hozni a „Bölcső” előadását, melynek kellő méltatására a tér szűke miatt, lapunk mult heti számában akadályozva voltunk.

Különösen kötelez bennünket mulasztásunk helyreigazítására Berki Ferencz igazgató és Major Ida drámai művészete. A darab meséje az élet az emberi szív közvetlen közelségét hozza elénk, melyet folyton látunk és szüntelenül éreünk.

Saját vörünk hullamazása és lelkünk vergődésének visszatükrözése az, melyet különösen az említett két szereplő oly szépen világított meg előttünk. — A ki megfigyelte az életet, látta embertársainak szenvedéseit, melyeknek kuforrásra rendesen a szerelemre teremtett emberi szív, bizonyára velünk adózik a kellő méltánylás őszinte szavával.

Vasárnap e hó 9-én két előadás volt. Gyermeke-előadásul Gárdonyinak nagy sikerű darabját a „Bor”-t ismételték meg. Az előadás nívóját megőrizték színészeink azzal a szeretettel, melylyel az első előadás sikerét biztosították. A nők közül ezuttal is a régi kedvesek voltak Szabados Gizike a ki művészetének hatalmas leveleiből oly édesen bontakozik ki, mint a májusi rozsabimbó, továbbá K. Gáspár Anna, Molnár Eszti és Reeskei Hermin.

A férfiak közül pedig Berki, Derenghy és Kispálty. Mélyebb benyomást különösen Berki és Derenghy párjelenése vésett a lelkünkbe, midőn az egész ház puszta marad a hurezorkodás után. Oly közvetlenséggel és nemes egyszerűséggel beszéltek, hogy a néző nem a színpadot, hanem a való életet látta maga előtt. Ugyancsak kimagasló jelenés volt még a III-ik felvonásban Matyi és Rozi párjelenése, melyet Derenghy és Szabados Gizike a lehető legszebben játszottak meg. Kitiűnő volt Kispálty, mint mindig Durbints szerepében, nemkülönben Szabados László, — Göre Gábor szerepében. Jók voltak még Kardos és Murányi, kisebb szerepekben.

Esti előadás volt „Csizmadia mint Kisertet” — ez a régi, jóízű darab, melyen már apánk is sokszor elgyönyörködtek.

Zsuzsána szerepét Molnár Eszti játszotta az ő kedves, népszínművekre teremtett modorával. Ennek számait sűrű tapsokkal jutalmazta a közönség. Igen jó volt az anyja szerepében Reeskei Hermin.

A férfiak közül legjobban rászolgáltak elismerésünkre Berki igazgató a molnármester szerepében, Kispálty a csizmadiamester és Derenghy a vén inas Fodorák Miska szerepében. Elemében volt mindenik s a közönség hangulatáról legigazabban tanúságtétel volt a sűrű felhangzó taps, melylyel a főszereplőket jutalmazta. Különben az egész előadás kitűnő volt.

Hetfőn nem volt előadás. (Folytatása következik)

Behéme-dal.

Forgatom a bibliát,
Fűrszt Valter, Stüsi vadász.
Nincs a napnak pereze sem
Hogy né volna kezemben.

Forgatom és gusztálom
Soha azt meg nem unom.
S rögtön mulik haragom,
Ha kunsztra vág a blattom.

Gyülekeznek kibiezek
Drukkolnak és remegnek.
Remegnek és drukkolnak,
Végül oszt megpukkadnak.

Echo.

Szerkesztői üzenet.

Egy zsílvölgyi. Lupény. Igaza van. Bárki is tette helytelenül cselekedett, midőn fenyegetődni merészkedett. Az 1886 évi XXII. t.-cz. 59 §-a a jogot ad minden polgárnak a községi gyűléseken való megjelenésre. Hivatalos közeg, hivatalos hatalmával él vissza, ha erről bárkit is a ki ott magát illetelmesen viseli és hallgat kiutasít. Erre még visszatérünk. A basázkodások korszaka lejárt.

Felölös szerkesztő: Nagy Miklós.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

Sz. 304/1902.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhíré teszi, hogy a puji kir. járásbíróaság 1896. évi 6650 számú végzése következtében Dr. L. Hosszu Sándor ügyvéd által képviselt Balogh János örökösei javára **Oprea János petrozsényi lakos** ellen 110 korona — fill. s jár. erejéig 1897. évi január 17-én fogatosított kielégítési végrehajtás után felülfoglalt és 876 korona — fillére becsült következő ingóságok, u. m.: szoba butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíróaság 1902-ik évi V. 263/2. számú végzése folytán 110 kor. — fill. tőkekövetelés, ennek — évi — hó — napjától járó — kamatai, — — váltódíj és eddig összesen 34 kor. 25 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Petrozsényben alperes lakásán leendő eszközzésére **1902. év március hó 20-án d. e. 1/2 12 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. LX. t.-cz. 107, 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1902. évi március hó 3-án.

Rác József,

kir. bír. végrehajtó.

Sz. 12363/902.

V.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminisztérium az 1902. évi február hó 17-én kelt 12.325 sz. rendeletével a vulkáni m. kir. pénzügyőri lakanyata tatarozását és az oda újonnan tervezett pincének építését 1000 korona 39 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok fogatosításának biztosítása céljából az **1902. évi április hó 3. napjának 9 órájára** a dévai m. kir. pénzügyigazgatóságnál tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a megnevezett munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap 9 órájig a nevezett igazgatósághoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mert a későbbben érkeztettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. pénzügyigazgatóságnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Dévan. 1902. évi március hó 11-én.

Pénzügyigazgatóság.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy

fogászati műtermemet

a kigó utcza Gerbert-féle házba helyeztem átt.

A nagyérdemű közönség pártfogását továbbra is kikérve maradok tisztelettel

Petrozsény 1902. március hó.

Edenburg Armand.

1736/1901

végr. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében, ezennel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbíróság 1901 évi fh. 139/2 számú végzése következtében Gotheász Lukreczia javára **a.b.-iszkrónyi Lik János** ellen 111 korona hátralék s jár. erejéig 1901 évi szeptember hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 624 koronára becsült következő ingóságok, u. m. szarvasmarhák, juhok és széna nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíróság 1901-ik évi V. 970/2 számú végzése folytán 111 korona hátralék tökekövetelés és eddig összesen 53 kor. 44 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig A.-B.-Iszkronyban, alperes lakásán leendő eszközölésére **1902 évi március hó 22 napjának délelőtti 1/2 12 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. törvényezikk 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1902 évi február hó 22-én.

Rácz József,
kir. bír. végrehajtó.

Tejes Bárányokat

szállít postán bérmentve darabonként

4 kor. 50 fillérért

Incze Gyula Székely-turó gyára

Barothon

(Erdély), 6—10

Állást nyernek.

Az Országos Pályázati Közlöny utján,

mely az országban betöltendő összes állásokat közli, állást nyernek: ipari és kereskedelmi, mező és erdőgazdasági és műszaki tisztviselők, községi jegyzők és jegyzőirok, nótisztviselők kereskedelmi alkalmazottak és gyakoronokok. Előfizetési ára 1/4 évre 4 korona. Mutatványszámokat 30 fillér beküldése ellenében küld a kiadóhivatal Budapest Röck Szilárd utca 27. Állás-kereseti beiktatásnál minden szóért 6 fillér fizetendő, mely hirdetéseket legkésőbb esztőtörtökig fogad el a kiadóhivatal.

2—12.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditsia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is datik.

Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül esékely kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendezéshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre — Ára 6 forint. 16—20

Diócsesemék.

Oriási jövedelmet bőséges voltánál fogva, ennek tenyészése számos gazdaságnak az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt ezimére ingyen és bérmentve küldeni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család a hol annak tartalmát haszonra nem fordítanak, városon, falun, puszán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czim: „Érmelléki első szőlőoltvány-telep“ Nagy Gábor, Nagy Kágya, u. p. Székelyhid.

Mázoló műhely.

Mély tisztelettel jelentem Petrozsény és vidéke n. é. közönségének, hogy a főutcán a Czinner Fulöp téle házban mázólo műhelyt nyitottam.

Elvállalok ajtókat, ablakok festését és fladerozását, üzletberendezés, Portál, fürdőszoza szokli olajbani festését, szoba padló festését és lakkozását a legjutányosabb árban és a n. é. közönség ízlése szerint a legpontosabban elkészíttek.

Szíves támogatás és bizalmukat kérve vagyok

kiváló tisztelettel:

Balogh Sándor

mázoló mester.

Petrozsény.

1—13

Könyvkötészetemet

az igényeknek megfelelően akként rendeztem be, hogy minden, ezen szakmába vágó megbízatást a legpontosabban, legjutányosabban és a legmeszebb menő kívánalmaknak megfelelően teljesíteni képes vagyok. A legegyszerűbb- és legdiszesebb könyvkötészet munkálatokat, szállagfelirat, aranyozásokat s e nemű díszmunkálatokat teljesítem s a n. é. közönség pártolását tisztelettel kérem

Figuli Antal.

Ny. Figuli Antal gyorssajtóján Petrozsény.

Épület és műbádógos.

Van szerencsém a Petrozsény és vidéke n. é. közönségének b. tudomására hozni, miszerint Petrozsényben a Junger Samu-féle házban (Főutca 658 sz. alatt) épület és díszműbádógos műhelyt nyitottam, elvállalok gáz- és vízvezeték-szereléseket és mindennemű szakmába vágó munkákat.

A munkák kifogástalan és pontos elkészítésére nagy gondot fordítok.

Minden e szakmába vágó munkákat a legolcsóbb árban is felvállalom.

A nagyérdemű közönség szíves támogatását és nagyrabecsült bizalmát kérve vagyok

kiváló tisztelettel:

Braun József,
műbádógos.

4—13

Mindennap friss
bivaly és tehéntej.

Van szerencsém Petrozsény nagyközség közönségét tisztelettel értesíteni, hogy a főutcán levő fűszer és vaskereskedésben naponta rusi uradalmi friss bivalytej kapható literenként 16 krajczárért. tovább: tehéntej literenként 10 krajczárért.

Azokat a t. családokat, kik honapszámra ohajtják a tejet vásárolni tisztelettel kérem magukat nálam előjegyeztetni.

Arra nézve, hogy minden nap jó és friss tejjel szolgálom ki t. vevőimet a felelősséget elvállalom.

Szűszer Mihály.
vas- és fűszerkereskedő.

Épület- és műlakatos.

Mély tisztelettel jelentem Petrozsény és vidéke n. é. közönségének, hogy a Mallea-utczában levő Loj Jakab-féle házban

épület- és műlakatos műhelyt

nyitottam s ezen szakba vágó építkezési és egyéb munkálatok kifogástalan és pontos elkészítését jutányos feltételek mellett elvállalom.

Mint elektro-technikus vállalkozom villanyvezetékek, ezen kívül vízvezetékek villanyvilágítás és légfűtések berendezésére; nem különben fegyverek varrógépek és kerékpárok javítását, átalakítását és elkészítését a legfokozottabb kívánalmaknak megfelelőleg eszközölöm.

Szíves támogatást és bizalmat kérve vagyok

kiváló tisztelettel;

9—13

Ujváry Ede,
épület- és műlakatos.